

Sygn. akt I UK 445/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Iwulski

w sprawie z odwołania M. Ż.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 kwietnia 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 23 lipca 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 lipca 2013 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację ubezpieczonego M. Ż. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 12 grudnia 2012 r., IV U [...], oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w O. w sprawie o prawo do emerytury.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego ubezpieczony wniósł skargę kasacyjną, w której wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadnił tym, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bo Sąd drugiej instancji dopuścił się rażącej obrazę przepisów prawa materialnego (art. 184 w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze) oraz prawa procesowego (art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.). Według skarżącego,

Sąd Apelacyjny dopuścił się błędnej wykładni wskazanych przepisów materialnoprawnych w zakresie, w jakim przyjął, że praca ubezpieczonego od dnia 1 sierpnia 1971 r. do dnia 31 stycznia 2000 r. nie odpowiadała swoim rodzajem i charakterem stanowiskom pracy wymienionym pod pozycją 9 w dziale XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. i nie była świadczona w pełnym wymiarze czasu pracy, bo "przeprowadzenia remontów sprężarek" nie można porównywać z "bezpośrednią obsługą sprężarek". Według skarżącego, osoba zatrudniona na stanowisku pracy bezpośrednio przy obsłudze stacji sprężarek jest w mniejszym stopniu narażona na czynniki szkodliwe niż osoba remontująca, która w celu zweryfikowania podjętych przez siebie czynności naprawczych musi przeprowadzić cały proces technologiczny. Zdaniem skarżącego, Sąd odwoławczy nie dokonał też ustaleń faktycznych "wynikających jednoznacznie z treści materiału dowodowego", w szczególności w zakresie rodzaju i charakteru pracy wykonywanej przez ubezpieczonego przez okres niemal 29 lat. Należałoby przy tym wyjaśnić, "czy fakt wykonywania czynności okazjonalnych, a w realiach niniejszej sprawy napraw urządzeń typu maselnica i wanny twarożkarskie, był krótkotrwały w czasie przestojów, gdy nie było potrzeby naprawy sprężarek (...) nie kolidujący z pracą na stanowisku ślusarz remontu sprężarek może być uznawane jako przerwanie stałości i pełnego wymiaru czasu pracy". Ubezpieczony wniósł o uchylenie w całości wyroku Sądu drugiej instancji i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury od dnia 1 lipca 2012 r., a także o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność

postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ubezpieczony uważa, że wniesiona przez niego skarga jest oczywiście uzasadniona z powodu "rażącej" obrazy powołanych przepisów prawa materialnego i procesowego. Tego poglądu Sąd Najwyższy jednak nie podziela, wobec czego wskazana okoliczność nie jest uzasadnioną przesłanką przyjęcia skargi do rozpoznania. W orzecznictwie wielokrotnie stwierdzano, że powoływanie się na "oczywistą zasadność" skargi kasacyjnej wymaga od skarżącego wykazania kwalifikowanego naruszenia prawa, a więc zastosowania przepisu błędnie interpretowanego, co spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia, dotkniętego brakami widocznymi bez potrzeby dokonywania głębszej analizy prawnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004 nr 3, poz. 49 oraz z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107). O oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można mówić zwłaszcza wtedy, gdy argumenty przedstawione za potrzebą jej rozpoznania pozostają w oderwaniu od podstawy faktycznej i prawnej orzeczenia objętego skargą i sprowadzają się w znacznej mierze do kwestionowania ustaleń faktycznych orzeczenia Sądu drugiej instancji. Wynika to z tego, że Sąd Najwyższy (poza uwzględnieniem z urzędu przypadku nieważności postępowania apelacyjnego) rozpoznaje skargę kasacyjną wyłącznie w granicach zaskarżenia oraz w granicach jej podstaw, będąc przy tym związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 1 i 2 k.p.c.).

Powołany przez skarżącego zarzut, że Sąd odwoławczy nie poczynił własnych ustaleń faktycznych "z uwzględnieniem nowych dowodów" na okoliczność stwierdzenia, iż wykonywana przez ubezpieczonego praca była pracą w warunkach szczególnych, uprawniającą do emerytury w obniżonym wieku, nie może być argumentem za potrzebą przyjęcia skargi do rozpoznania, tym bardziej że - zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. - podstawą skargi kasacyjnej w ogóle nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Lektura uzasadnienia przedmiotowej skargi dowodzi, że ubezpieczony w gruncie rzeczy usiłuje zanegować podstawę faktyczną orzeczenia Sądu drugiej instancji, co w świetle art. 398¹³ § 2 k.p.c. jest niedopuszczalne. W zakwestionowanym orzeczeniu Sąd

drugiej instancji (w ślad za Sądem pierwszej instancji) szczegółowo wyjaśnił, w oparciu o jaką podstawę faktyczną i prawną doszedł do wniosku, że praca wykonywana w spornym okresie przez ubezpieczonego "w szkodliwych warunkach" (z uwagi na jego kontakt z substancjami szkodliwymi dla zdrowia, m.in. amoniakiem), za którą pobierał stosowny dodatek do wynagrodzenia za pracę, nie była pracą "w szczególnych warunkach" w rozumieniu przepisów emerytalnych, tym bardziej że ubezpieczony nie świadczył jej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie przez Sądy orzekające, zostały szczegółowo przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, wobec czego w żadnym wypadku nie można podzielić tezy stawianej przez skarżącego, że wyrok Sądu drugiej instancji zapadł z rażącym naruszeniem art. 328 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. W sytuacji, gdy skarżący nie wykazał w sposób skuteczny, że Sąd odwoławczy dopuścił się kardynalnych uchybień natury procesowej, zaś na tle ustalonego w sprawie stanu faktycznego, w zaskarżonym orzeczeniu wyrażono prawidłowy pogląd, iż nie każda praca wykonywana w warunkach szkodliwych dla zdrowia pracownika (w rozumieniu przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy) jest pracą "w warunkach szczególnych" (czyli pracą wyjątkowo uprawniającą do emerytury po osiągnięciu niższego od powszechnego wieku emerytalnego), nie można uznać, że w sprawie doszło do "rażącego" naruszenia wymienionych przepisów prawa materialnego.

Z identycznych przyczyn należy stwierdzić, że w sprawie nie występuje potrzeba wykładni art. 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., na którą skarżący powołał się "przy okazji" formułowania zarzutów w zakresie oczywistej obrazy prawa materialnego i procesowego, bowiem analiza tego przepisu nie miałaby żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243).

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

[aw]